
Aika: 04.09.2018 klo 18:00 - 20:02

Paikka: Valtuustosali

LUETTELO KÄSITELLYISTÄ ASIOISTA

§	Otsikko	Sivu
46	Kokouksen järjestäytyminen	3
47	Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)	4
48	Talousarvion 2019 valmistelu	5
49	Palveluohjaajan vakanssin perustaminen (359002)	10
50	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2017	11
51	Päihdepalvelujen hankinta	13
52	Salassa pidettävä asia	20
53	Salassa pidettävä asia	21

Puheenjohtaja: Heikki Kurkela

Läsnä:	Kurkela Heikki Limnell Patrik Karlsson-Finne Anna Lena Louhija Jukka Tupamäki Binga Filppula Olavi Lehtinen Petri Almark Marina Peltovirta Margit Stenberg Stefan Tikkanen Ulla Laakio Lotta Koskinen Tommi Höglund Pia Kahanpää Anja	Puheenjohtaja Varapuheenjohtaja Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen Jäsen varajäsen varajäsen Kaupunginhallituksen edustaja Sosiaali- ja terveysjohtaja Nuorisovaltuuston edustaja Talouspäällikkö Johtava ylilääkäri Vanhuspalvelupäällikkö
Poissa:	Lassenius Yvonne Alanko Katarina	Jäsen Jäsen
Allekirjoitukset	Heikki Kurkela puheenjohtaja Hyväksytty sähköpostitse	Tommi Koskinen sihteeri
Käsitellyt asiat	46 - 53	
Pöytäkirja tarkastettu		
Allekirjoitukset	Binga Tupamäki Tarkastettu sähköpostitse	Jukka Louhija Tarkastettu sähköpostitse
Pöytäkirja asetetaan yleisesti nähtäville	Kauniaisten kaupungin kotisivuilla 11.09.2018	
Todistaa	Karola Nyman ilmoitustaulun hoitaja	

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 46

04.09.2018

Kokouksen järjestäytyminen

SOTEV 04.09.2018 § 46

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

- toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös:

Valiokunta:

- totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi
- valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Binga Tupamäen ja Jukka Louhijan

-----

Patrik Limnell saapui kokoukseen § 48 käsittelyn aikana klo 18.05

Olavi Filppula saapui kokoukseen § 48 käsittelyn aikana klo 18.55

Anja Kahanpää ja Pia Höglund poistuivat kokouksesta § 48 käsittelyn jälkeen klo 19.20

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 47

04.09.2018

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat (kuntalain 92 §)

SOTEV 04.09.2018 § 47

Valiokunta, sen puheenjohtaja tai toimialajohtaja voivat kuntalain 92 §:n ja hallintosäännön 24 § 1 momentin mukaan ottaa käsiteltäväkseen alaisen viranhaltijan toimivaltaan siirretyissä asiassa tehdyn päätöksen, jollei KH, sen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja ole ilmoittanut asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntalain mukaan valiokunnan käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta tai toimitusmenettelyä koskevia asioita, eikä yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Valiokunnalle on kuntalain 92 §:n mukaisesti lähetetty viranhaltijoiden päätöspöytäkirjoja edellisen kokouksen jälkeen tehdyistä päätöksistä. Päätösluettelo on esityslistan **oheismateriaalina** luottamushenkilöiden Extrane-tissä. Puheenjohtajalle viranhaltijapäätökset on toimitettu sähköisesti hallintosäännön 25 §:n 3 momentin määräyksen mukaisesti.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Tämän varmistamiseksi valiokunnan jäsenten tulee ilmoittaa ennen kokousta sosiaali- ja terveysjohtajalle tai talouspäällikölle ne päätökset, joihin harkitsevat otto-oikeuden käyttämistä ja mielellään myös ne päätökset, joista muutoin toivovat lisätietoja kokouksessa.

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedokseen oheismateriaalista ilmenevät päätökset ja päättää olla käyttämättä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 48

04.09.2018

Talousarvion 2019 valmistelu

179/02.02.00/2018

SOTEV 04.09.2018 § 48

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain mukaan valtuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä kunnan talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Samanaikaisesti valtuusto hyväksyy vähintään kolmea seuraavaa vuotta koskevan suunnittelu-kauden taloussuunnitelman. Talousarvio on tämän kauden ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelusta vastaa kaupungin hallitus.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää kunnan tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Ne tulee ilmoittaa verohallinnolle marraskuun puolivälin tienoilla.

Toimialat laativat talousarvion valmistelun yhteydessä henkilöstömitoituksen kehitystä koskevan arvion (henkilöstösuunnitelman) suunnittelukaudelle ml. mahdollisten eläköitymisten vaikutukset mitoitukseen. Kaupungin toiminnot tulee järjestää siten, että kaupungin henkilöstön kokonaislukumäärä ei kasva 2019–2021, ellei voida osoittaa, että palvelutarve edellyttää sitä.

Taloussuunnitelman yhteydessä laaditaan investointiohjelma vuosille 2019–2023. Investointiohjelmaa tullaan tarkastelemaan erikseen.

Talousarvion yhteydessä valtuusto hyväksyy myös kaupungin kehittämissuunnitelman, joka perustuu valtuuston 12.3.2018 hyväksymään Kaunიაisten kaupunkistrategiaan vuosille 2018–2022. Vuosittaiset mitattavat tavoitteet asetetaan kunkin vuoden talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Toimialat työstävät ja tarkentavat talousarviovuoden tavoitteitaan em. pohjalta.

Strategiaan on kirjattu taloudelle kaksi tavoitetta seuraavasti:

Terve kuntatalous

- Kunnallisveroaste korkeintaan 17 %
- Rakenteellinen tulos keskimäärin ylijäämäinen

Kehysvalmistelun lähtökohtana on käytetty vuoden 2018 talousarviota. Toimialojen suurimmat muutokset on huomioitu kehysvalmistelussa. Lisäksi on huomioitu palkankorotukset (1,60 % 2018 ja 1,97 % 2019; yhteensä 3,24 %). Lopullinen kehys on rakentunut siten, että sillä saavutetaan toimintakatetta koskeva raja-arvo -59,0 miljoonaa euroa, joka arvion mukaan turvaa rakenteellisesti ylijäämäisen tuloksen vuodeksi 2019.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan kehysten sitova toimintakate vuodelle 2019 on 29 892 000 euroa, mikä on noin 80 000 euroa (0,8%) vähemmän kuin vuoden 2018 talousarvio. Vuoden 2019 kehys on kuitenkin noin 1,4

---

miljoonaa euroa (4,8%) enemmän kuin vuoden 2018 toteuma-arvio huhtikuun tilanteessa. Suuret heittelyt johtuvat pääasiassa vanhuspalvelujen palvelurakenteen merkittävistä muutoksista. Vuosien 2018 ja 2019 osalta pääasiassa Villa Bredan toiminnan käynnistämisen aikataulusta. Sosiaali- ja terveystoimiala käsittelee talousarviota elokuun ja syyskuun kokouksissaan.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMIALAN TOIMINTA

Sosiaali- ja terveystoimialalla taloussuunnitelmakausi 2019–2021 on muutosten aikaa. Vuonna 2020 Kauniaisissa on asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin käyttöönotto ja syksyn aikana selvinnee valtakunnallisen maakunta- ja soteuudistuksen toteutuminen. Toimialan kehittämistä ohjaavat edelleen Uusimaa2019-hanke ja Apotti-hanke sekä hallituksen kärkihankkeet LAPE ja pääkaupunkiseudun yhteistyö, jonka puitteissa kehitetään ikäihmisten palveluja. Sosiaali- ja terveystoimialan uudistamista jatketaan tavoitteena se, että kilpailuasetelmassa asiakkaat haluavat tulevaisuudessakin käyttää Kauniaisten sote-palveluja.

Toimintaympäristön nopea muutos ja toisaalta sote-uudistuksen toteutumiseen liittyvä epävarmuus tulevaisuudesta edellyttää hyvää kilpailukykyä ja kykyä sopeutua erilaisiin ratkaisuihin. Uusia vaatimuksia liittyy myös asiakkaiden monimuotoisiin tarpeisiin, väestön ikääntymiseen ja monikulttuuristumiseen sekä digitalisaation tuomien mahdollisuuksien käyttöönottoon.

Toiminnan kehittämistä ohjaa 2018 hyväksytty kaupunkistrategia 2018–2022. Sen ja soten toiminnan ytimessä on asiakkaan ja kuntalaisen hyväksi toimiminen. Sosiaali- ja terveystoimialan näkökulmasta keskeisiä tavoitteita ovat ”Kuntalainen keskiössä”, ”Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen” sekä ”Elinvoimainen kaupunki”. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen sekä monialainen yhteistyö ovat läpileikkaavia näkökulmia kaikessa toiminnassa. Strategiassa asetettujen tavoitteiden onnistuminen edellyttää aina yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Näiden tavoitteiden ja määrittelemämme vision suuntaan etenemistä sekä tavoitettamme erottautua muista tukevat neljä toimikalatasoisesti merkittävää kehittämisaluetta:

- Asiakslähtöisyys: Asiakas saa hyvää palvelua molemmilla kielillä; Asiakas pääsee nopeasti ja joustavasti palveluihin. Otetaan käyttöön uusia tapoja asiakastyytyväisyyden keräämiseksi ja hyödyntämiseksi.
- Toiminnallinen kyvykkyys: Asiakslähtöiset monitoimijatiimit; Toimintatapojen muutosten edistäminen; Kokeilut tuodaan osaksi arkea;

Digitaalisuuden hyödyntäminen; Hyvät kumppanuudet; Määritellään selkeät tavoitteet ja mittarit

- Ihmisten johtaminen: Ketterä oppiminen toiminnan viitekehyksenä; Pelisääntöjen noudattaminen; Tiimiorganisaation kehittäminen; Otetaan käyttöön uusia tapoja henkilöstötyytyväisyyden keräämiseksi ja hyödyntämiseksi.

- Vaikuttavuus ja laatu; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja terveyserojen kaventaminen; Sote-brändin vahvistaminen

Tuottavuuden, palvelujen saatavuuden ja vaikuttavuuden lisäksi toimintaa arvioidaan asiakas- ja henkilöstökokemuksen näkökulmista. Vaikuttavuuden arviointia on tarkoitus kehittää suunnittelukauden aikana. Toimialalla on valmistauduttu tuleviin muutoksiin työstämällä kevään 2018 aikana kaikkien esimiesten yhteisessä oppimisprosessissa sotekäsikirja, joka toimii toimintaa ohjaavana ja sanoittavana, uusien toimintatapojen jalkauttamista tukevana esimiesten työkaluna.

HENKILÖSTÖ

Toimialalla on syksyllä 2018 yhteensä 145,6 vakanssia. Vielä vuonna 2019 vaikuttava merkittävä muutos oli Villa Bredan toiminnan aloittaminen syyskuussa 2018. Toiminnallisen suunnitelman pohjalta on tehty henkilöstösuunnittelua, jonka mukaan Villa Bredaan asumispalveluyksikköön ja palvelukeskukseen sijoittuu kaiken kaikkiaan 49 työntekijää. Villa Anemonen toiminta ja henkilökunta siirtyvät kokonaisuudessaan uuteen kiinteistöön.

Vanhuspalvelujen tulosalueella ehdotetaan yhden terveydenhoitajan vakanssin muuttamista sairaanhoitajan vakanssiksi ja lähihoitajan vakanssin muuttamista laitoshuoltajan vakanssiksi. Muutokset liittyvät käynnissä olevaan rakennemuutokseen, eikä niillä ole merkittäviä kustannusvaikutuksia.

Terveydenhuollon tulosalueella esitetään kahden toimistonhoitajan vakanssin muuttamista hallintoassistentin vakanssiksi. Muutoksella tavoitellaan nimikkeiden ja palkkauksen harmonisointia suhteessa toimialan ja koko kaupungin vastaaviin tehtäviin. Muutoksen kustannusvaikutus on noin 4 500 euroa vuositasolla. Lisäksi esitetään perustettavaksi yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin koulutusvakanssi sekä yksi sairaanhoitajan vakanssi.

Erikoistuvan lääkärin vakanssin kustannukset katetaan osittain valtiolta saatavilla erityisvaltionosuuksilla. Vakanssi on tarpeellinen kaupungin ja helsingin yliopiston lääkärikoulutusyhteistyön sekä kaupungin koulutusmyönteisen imagon näkökulmasta. Ehdotettava sairaanhoitajan

---

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 48

04.09.2018

---

vakanssi on vaikutuksiltaan kustannusneutraali, koska vastaanotossa on jouduttu käyttämään runsaasti vakanssipohjan ulkopuolista sijaistyövoimaa viime vuosina.

Suun terveydenhuollon tulosalueella ehdotetaan muutettavaksi välinehuoltajan vakanssi hammashoitajan vakanssiksi. Muutoksen myötä tulosalueella pystytään vastaamaan joustavammin tulosalueen henkilöstötarpeisiin. Muutoksen kustannusvaikutus on noin 3 000 euroa vuositasolla.

Vakanssien vapautuessa arvioidaan vakanssimuutosten tarve.

TALOUS

Sosiaali ja terveystoimen talousarvion sitova toimintakate vuonna 2019 on käytännössä vuoden 2018 talousarvion tasolla. Erityisen merkittäviä muutoksia talousarvioon ei ole tehty. Syyskuussa 2018 toimintansa aloittaneen Villa Bredan hoivayksikön ja palvelukeskuksen todellisten välittömien ja välillisten käyttökustannusten seuranta ja hallinta tulee olemaan sosiaali- ja terveystoimen taloudenpidon keskeinen teema vuoden aikana. Sosiaalipalvelujen tulosalueella vuodesta 2016 asti ostopalveluna hankittu alaikäisten yksin maassa oleilevien turvapaikan saaneiden lasten ja nuorten perheryhmäkotitoiminta päättyy tammikuussa 2019. Tällä on vaikutus toimialan tulojen ja menojen budjetointiin, mutta nettomääräisenä vaikutusta ei ole.

INVESTOINNIT:

Villa Bredan kalustamiseen ja varustamiseen vuodelle 2019 esitetään 100 000 euron määrärahaa toiminnan alkaessa mahdollisesti esille tulevia kalustamis- ja varustamistarpeita varten.

Liite 1: Talousarvio 2019 tulosalueittain

Liite 2: Suoriteluvut 2019

Liite 3: Henkilöstösuunnitelmaluonnos

Liite 4: Talousarvion tekstiosa

Liite 5: Strategiset tavoitteet ja mittarit 2019 (jaettiin kokouksessa)

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 48

04.09.2018

Sosiaali- ja terveysjohtaja:

Valiokunta merkitsee tiedoksi vuoden 2019 talousarviovalmistelun tilanteen.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 49

04.09.2018

Palveluohjaajan vakanssin perustaminen (359002)

345/01.01.01/2016

SOTEV 04.09.2018 § 49

Lisätiedot:

sosiaalipalvelupäällikkö Jaana Myhrberg, puh. 050 352 3171
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Sosiaalipalveluissa tulosalueen 0,5 päihde- mielenterveystyön palveluohjaajan vakanssi 359002 on tulossa avoimeksi. Vakanssin edellinen hoitaja on työskennellyt 80%:n työajalla.

Palveluohjaajan työ on aikuissosiaalityön asiakkaiden parissa tehtävää sosiaaliohjausta. Aikuissosiaalityön asiakkaissa painopiste on paljon tukea tarvitsevat mielenterveys – ja päihdetyön osaamista vaativat asiakkuudet; heidän arjessa selviytymisensä tukeminen, ehkäisevä toimeentulotuki ja työllistymismahdollisuuksien ja kuntoutuksen selvittäminen. Palveluohjaaja on keskeisessä roolissa palvelutarpeen arvioinnissa monitoimijaisen verkoston koollekutsujana. Kelpoisuusehtona tehtävään on sosionomi amk-koulutus sekä molempien kotimaisten kielten hyvä suullinen taito ja hyvä kirjallinen taito. Tehtäväkohtainen palkka on 2583,05 euroa kuukaudessa

Rekrytoinnin onnistumisen takaamiseksi sekä toisaalta palveluohjaajan tehtävänkuvan laajentamisesta (esimerkiksi toimeentulotuen myöntäminen) johtuen on katsottu tarkoituksenmukaiseksi ehdottaa, että vakanssi 359002 muutetaan virkasuhteiseksi sekä vakanssipohjaa nostetaan täysiaikaiseksi (1,0).

Ehdotetun muutoksen kustannusvaikutus on vakanssipohjaan perustuen vuositasolla noin 20 000 euroa. Käytännössä muutos on kuitenkin jo huomioitu vuosien 2018 ja 2019 talousarvioissa, joten budjettivaikutusta ei ole.

Sosiaali- ja terveystieteiden johtaja:

Valiokunta ehdottaa kaupunginhallitukselle, että se lakkauttaa vakanssin 359002 ja perustaa sen tilalle sosiaalipalvelujen tulosalueelle palveluohjaajan virkasuhteisen 1,0 vakanssin.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 50

04.09.2018

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2017

55/02.06.01/2018

SOTEV 04.09.2018 § 50

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 050 355 3246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Käytännössä on tarpeen, että kaupunginhallitus pyytää alaisiltaan valiokunnilta selvitykset arviointikertomuksesta ja hallitus kokoaa niistä koko kaupunkia koskevan kaupunginhallituksen lausunnon.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan toimintaan liittyen tarkastusvaliokunta on esittänyt seuraavat kysymykset:

- Miten ulkoistettua, palvelusetelillä ostettua palvelua seurataan?

Tavoitteena on, että kaupungin viranhaltijat tekevät tarkastuskäyntejä kaikkiin asumis- ym. -palveluja tuottaviin yksiköihin säännöllisesti ja tarvittaessa. Lisäksi asiakaspalautteet rekisteröidään ja niiden perusteella tehdään tarvittavat toimenpiteet. Palvelusetelin käyttö ja kysyntä on sosiaali- ja terveystoimen palveluissa ollut suhteellisen vähäistä.

- Tarkastusvaliokunta ehdottaa, että kouluterveyskyselyn kyselylomakkeeseen tehdään muutos, josta ilmenee oppilaiden kotikunta.

Kouluterveyskyselyn toteuttaa terveyden ja hyvinvoinnin laitos. Sosiaali- ja terveystoimi selvittää, onko muutos mahdollista tehdä.

- Sosiaali- ja terveystoimen tulisi ratkaista lisääntyvä teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelma.

Teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelmat eivät ole pelkästään sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluva haaste. Asia tulee ratkaista kaupungin ja muiden viranomaisten sekä kolmannen sektorin yhteistyönä. Kauniaisissa ehkäisevän päihdetyön koordinoinnista vastaa kaupungin johtoryhmän ohjauksessa Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä (TEJO). Ehkäisevän päihdetyön osalta kaupungin omassa organisaatiossa keskeistä on erityisesti sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen monialainen yhteistyö. Syksyllä 2018 hyväksytään kaupungin uusi ehkäisevän päihdetyön ohjelma. Ohjelmassa on esitetty tarkempia tavoitteita ja toimenpiteitä myös nuorison päihteidenkäytön vähentämiseksi. Ohjelma koskee koko kaupungin organisaatiota.

- Miten seurataan kolmannen sektorin tekemää työtä kuntalaisten hyväksi?

Sosiaali- ja terveystoimen viranhaltijat ovat arjen työssään kiinteästi yhteistyössä myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Vuosittaisten toiminta-avustusten jaon yhteydessä pyydetään avustusta hakevilta järjestöiltä selvitys näiden toiminnasta. Yleisesti voidaan todeta, että kolmannen sektorin työn vaikutusten seuranta ja arviointi kuntalaisten hyvinvointiin on vaikeasti seurattava asia.

- Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen toimivuuden ja henkilöressurssien riittävyyden kannalta tulisi ottaa huomioon ulkopaikkakuntalaisten asiakasmäärien kasvu.

Vuoden 2014 alusta Terveystoimintalain mahdollistaman valinnanvapauden myötä yli 1300 espoolaista on valinnut perusterveydenhuollon palvelut toteuttavaksi yksiköksi Kauniaisen. Myös kauniaislaiset ovat käyttäneet palveluja aikaisempaa ahkerammin, v. 2016–2017 muutos kaikissa palvelunkäyttäjissä oli +14 %. Kaikki terveyspalvelujen palvelumuodot huomioiden 77 % kauniaislaisista käytti v. 2017 terveysaseman palveluja. Tämä on kansallisella tasolla korkea luku.

Kiireettömään hoitoon pääsy on vaikeutunut ja siksi toiminnallisten muutosten ja muun toiminnan kehittämisen lisäksi perusterveydenhuollon resurssitarvetta on arvioitu mm. 2019 talousarviovalmistelun yhteydessä. Sen tuloksena on todettu tarve perustaa yksi uusi sairaanhoitajan vakanssi. Muutos on kustannusneutraali, koska vuodesta 2015 lähtien tehtävää on hoidettu pitkäaikaisilla sijaisuuksilla. Vuonna 2015 tehdyn resurssitarkastelun yhteydessä todettiin, että sairaanhoitajaresurssitarvetta arvioidaan ja asiaan palataan myöhemmin, jos terveysaseman vaihtajien määrä lisääntyy edelleen.

Koululukukausien aikana sektorityö, erityisesti kouluilla tehtävät laajat terveystarkastukset kuluttavat lääkäriresurssia n. 0.6 vakanssin verran, mikä on pois terveysaseman vastaanottotyöstä. Koulujen oppilasmäärän kasvun, ulkopaikkakuntalaisten oppilaiden suuren osuuden (yhteensä 935 oppilasta vuonna 2018) takia ja integraatioluokkaopetuksen laajentamisen myötä koululääkäriresurssi on tarpeeseen ja kansallisiin suosituksiin nähden niukka. Myös riittävästä koululääkäriresurssista huolehtiminen edellyttää toimenpiteitä. Yhtenä ratkaisuna toimialalla on yleislääketieteeseen erikoistuvan lääkärin koulutusviran perustaminen. Resurssia voidaan koulutustarkoituksessa kohdentaa myös kouluterveydenhuoltoon. Virka olisi määräaikainen ja sen aiheuttamista kustannuksista tulnaisiin jatkossakin saamaan yliopistolta koulutuskorvauksia.

Sosiaali- ja terveystoimen johtaja:

Valiokunta antaa selostusosassa esitetyt vastaukset tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta

§ 51

04.09.2018

Päihdepalvelujen hankinta

182/02.08.00/2018

SOTEV 04.09.2018 § 51

Lisätiedot:

sosiaalipalvelupäällikkö Jaana Myhrberg, puh. 050 352 3171
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

talouspäällikkö Tommi Koskinen, puh. 050 383 4260
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Tarjouspyyntö

Espoon kaupunki on pyytänyt 15.5.2018 päivätyllä tarjouspyynnöllä tarjouksia päihdepalveluista.

Hankinnan kohteena on Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupunkien, sekä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja Keski-Uudenmaan Soten omaa päihdepalvelua täydentävä ostopalvelu. Espoon kaupunki kilpailutti hankinnan ja kukin tilaaja tekee hankinnan osalta oman päätöksen ja sopimuksen valittavien palveluntuottajien kanssa.

Hankinta on jaettu kahdeksaan (8) osa-alueeseen, joista neljä (4) koskee Kauniaisten kaupunkia:

1. Opioidikorvaushoito Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Perusturvakuntayhtymä Karviainen
3. Kotiin tuotettava avohoito ja kotona tapahtuva vieroitushoito Espoo ja Kauniainen
5. Laitosvieroitushoito Espoo ja Kauniainen
7. Kuntouttava laitoshoido Espoo ja Kauniainen

Tarjoaja voi jättää tarjouksen yhteen tai useampaan osa-alueeseen. Osa-alueiden sisäiset osatarjoukset eivät ole sallittuja.

Osa-alueelle 1. valitaan neljä (4) Palveluntuottajaa. Osa-alueelle 3. valitaan kaksi (2) Palveluntuottajaa. Osa-alueelle 5. valitaan viisi (5) Palveluntuottajaa ja osa-alueelle 7. valitaan kymmenen (10) Palveluntuottajaa. Sopimus tehdään toistaiseksi voimassa olevana. Espoon kaupunki ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin sopimuskauden aikana.

Hankintamenettely

Hankinta on toteutettu avoimena menettelyinä. Kyseessä on kansallisen kynnysarvon ylittävä E-liitteen mukainen palveluhankinta. Hankinnasta on julkaistu ilmoitus Hilma- ja TED- tietokannassa 22.5.2018. Tarjouspyyntö julkaistiin Tarjouspalvelu.fi – toimittajaportaaliin 22.5.2018, jonne myös tarjoukset tuli jättää.

Valintaperuste

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 51

04.09.2018

Tarjouksista valitaan kullekin osa-alueelle kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on tilaajan kannalta hinta-laatusuhteeltaan paras.

Vertailu- ja arviointiperusteet

Vertailupisteet lasketaan kullekin osa-alueelle erikseen.

Osa-alue 1. Opioidikorvaushoito Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Perusturvakuntayhtymä Karviainen:

Hinta

Kokonaishinta, enintään 95 vertailupistettä. Kokonaishinnaltaan halvin tarjous saa

lopulliseen vertailuun 95 vertailupistettä. Muiden tarjousten vertailupisteet lasketaan

seuraavasti: Tarjouksen vertailupistemäärä = edullisimman tarjouksen kokonaishinta (X)

jaetaan asianomaisen tarjouksen hinnalla (Y) ja kerrotaan 95 vertailupisteellä. Laskukaava:

$X/Y * 95$ vertailupistettä.

Laatu

Kokonaislaatu, enintään 5 vertailupistettä.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelun suomen- ja ruotsin kielen lisäksi vähintään sujuvalla

englannin kielellä, saa tarjoaja viisi (5) laatupistettä.

Osa-alue 3. Kotiin tuotettava avohoito ja kotona tapahtuva vieroitushoito Espoo ja

Kauniainen:

Hinta

Kokonaishinta, enintään 95 vertailupistettä. Kokonaishinnaltaan halvin tarjous saa

lopulliseen vertailuun 95 vertailupistettä. Muiden tarjousten vertailupisteet lasketaan

seuraavasti: Tarjouksen vertailupistemäärä = edullisimman tarjouksen kokonaishinta (X)

jaetaan asianomaisen tarjouksen hinnalla (Y) ja kerrotaan 95 vertailupisteellä. Laskukaava:

$X/Y * 95$ vertailupistettä.

Laatu

Kokonaislaatu, enintään 5 vertailupistettä.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelun suomen- ja ruotsin kielen lisäksi vähintään sujuvalla

englannin kielellä, saa tarjoaja viisi (5) laatupistettä.

Osa-alue 5. Laitosvieroitushoito Espoo ja Kauniainen:

Hinta

Kokonaishinta, enintään 95 vertailupistettä. Kokonaishinnaltaan halvin

---

Sosiaali- ja terveystoimialue

§ 51

04.09.2018

---

tarjous saa lopulliseen vertailuun 95 vertailupistettä. Muiden tarjousten vertailupisteet lasketaan seuraavasti: Tarjouksen vertailupistemäärä = edullisimman tarjouksen kokonaishinta (X) jaetaan asianomaisen tarjouksen hinnalla (Y) ja kerrotaan 95 vertailupisteellä. Laskukaava: $X/Y * 95$ vertailupistettä.

Laatu

Kokonaislaatu, enintään 5 vertailupistettä.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelun suomen- ja ruotsin kielen lisäksi vähintään sujuvalla englannin kielellä, saa tarjoaja viisi (5) laatupistettä.

Osa-alue 7. Kuntouttava laitoshoidon Espoo ja Kauniainen:

Hinta

Kokonaishinta, enintään 85 vertailupistettä. Kokonaishinnaltaan halvin

tarjous saa

lopulliseen vertailuun 85 vertailupistettä. Muiden tarjousten vertailupisteet lasketaan

seuraavasti: Tarjouksen vertailupistemäärä = edullisimman tarjouksen kokonaishinta (X)

jaetaan asianomaisen tarjouksen hinnalla (Y) ja kerrotaan 85 vertailupisteellä. Laskukaava:

$X/Y * 85$ vertailupistettä.

Laatu

Kokonaislaatu, enintään 15 vertailupistettä.

Mikäli palveluntuottaja tuottaa palvelun suomen- ja ruotsin kielen lisäksi vähintään sujuvalla

englannin kielellä, saa tarjoaja viisi (5) laatupistettä.

Mikäli tarjoajalla on kuvattuna oma hoito-ohjelma toiminnallisten riippuvuuksien hoitoon,

kuten peliriippuvuuden hoitoon ja hoito-ohjelmaa toteutetaan käytännössä, saa tarjoaja

kymmenen (10) laatupistettä.

Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on se, jonka yhteenlasketut vertailupisteet ovat osa-alueella suurimmat.

Pisteiden mennessä tasan, se tarjoaja, jolla on korkeammat laatupisteet valitaan

palveluntuottajaksi. Pisteiden mennessä tasan, palveluntuottajan valinta tapahtuu

arvomalla. Arvontatilanteessa kukin tarjoaja saa yhden arvan.

Palvelun tilaaminen sopimuskaudella

Sopimuskauden aikana Tilaaja voi hankkia palvelua myös muilta

Palveluntuottajilta, mikäli se on tarpeen Asiakkaan kannalta merkittävän

---

ja/tai pitkäaikaisen hoito- tai asiakassuhteen turvaamiseksi, tai mikäli sillä on Asiakkaana olevan henkilön elämäntilanteen tai muiden henkilökohtaisten syiden vuoksi erityinen merkitys.

Sopimuskauden alussa Asiakkaat ohjataan Palveluntuottajille ensisijaisesti etusijajärjestyksessä. Hankittavan palvelun luonteen mukaisesti Asiakkaiden ohjaamisessa huomioidaan kuitenkin Asiakkaan yksilölliset tarpeet, Asiakkaan oma mielipide, sekä Palveluntuottajien resurssit, eli se kuinka palveluntuottajat pystyvät ottamaan asiakkaita vastaan.

Kysymykset, vastaukset ja tarjouspyyntöön tehdyt muutokset

Hankintaa koskevat lisätietokysymykset tuli esittää 7.6.2018 klo 12.00 mennessä Tarjouspalvelu.fi-portaalissa. Kysymyksiä tuli kahdeksan (8) kappaletta. Kysymyksiin annetut vastaukset julkaistiin Tarjouspalvelu.fi-portaalissa 14.6.2018.

Tarjouspyynnön yhteen kysymykseen annettua vastausta muokattiin 18.6.2018 ja tarjousten alkuperäistä jättöaikaa 21.6.2018 pidennettiin 27.6.2018 saakka.

Tarjoukset

Määräaikaan 27.6.2018 klo 12.00 mennessä tarjouspyyntöön saatiin 22 tarjousta, joista 17 kpl koski osa-alueita 1. 3. 5. ja 7. seuraavasti:

Osa-alueelle 1. yhteensä neljä (4) tarjousta seuraavilta tarjoajilta:

Addiktum Oy, Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy, Sininauha Oy ja A-Klinikka Oy

Osa-alueelle 3. saatiin viisi (5) tarjousta seuraavilta tarjoajilta: Mehiläinen Oy, Luona Oy, Sininauha Oy, Eedi Asumispalvelut Oy ja Debora Oy

Osa-alueelle 5. saatiin yksi (1) tarjous seuraavalta tarjoajalta: A-Klinikka Oy

Osa-alueelle 7. saatiin yhdeksän (9) tarjousta seuraavilta tarjoajilta:

Kalliola Oy, A-Klinikka Oy Päihdesairaala, Abnoy Oy, Mikkeli-yhteisö VAK ry, Suvera Oy, A-Klinikka Oy Kuntoutumiskeskus Tampere, A-Klinikka Oy Kuntoutumiskeskus Kouvola, A-Klinikka Oy Kuntoutumiskeskus Salo ja Sanaskoti Oy

Tarjoajien antamien tarjousten jakaantuminen osa-alueittain ilmenee liitteenä olevilta tarjousten vertailutaulukoilta.

Tarjousten käsittely ja vertailu

Espoon hankintakeskus on tarkistanut tarjoajien vakuutukset tarjouspyynnössä asetettujen edellytysten täyttämistä. Kaikki tarjoajat olivat antaneet asianmukaiset vakuutukset siitä, että asetetut edellytykset täyttyvät.

Espoon hankintakeskus on tarkistanut tarjousten vastaavuuden tarjouspyyntöön.

Osa-alueella 7. A-Klinikka Oy oli jättänyt neljä (4) keskenään rinnakkaista

tarjousta. Koska rinnakkaisten tarjousten jättäminen on tarjouspyynnöllä kielletty, pyydettiin A-Klinikalta lisäselvitystä, mikä tarjouksista otetaan mukaan vertailuun. A-Klinikan 20.6.2018 klo 10.50 jätetty tarjous otettiin mukaan vertailuun ja kolme muuta rinnakkaista tarjousta jätettiin vertailun ulkopuolelle.

Muilta osin kaikki tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön vaatimukset ja etenivät vertailuun.

Hankintakeskus on vertailut tarjoukset esitettyjen valintaperusteiden mukaisesti. Vertailussa tarjoajat saivat vertailupisteitä seuraavasti:

Osa-alue 1. Opioidikorvaushoito Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Perusturvakuntayhtymä Karviainen:

- 1) A-Klinikka Oy, pisteet 100,00
- 2) Sininauha Oy, pisteet 95,174
- 3) Addiktum Oy, pisteet 80,480
- 4) Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy, pisteet 66,266

Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi valitaan osa-alueeseen 1. A-Klinikka Oy, Sininauha Oy, Addiktum Oy ja Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy

Osa-alue 3. Kotiin tuotettava avohoito ja kotona tapahtuva vieroitushoito Espoo ja Kauniainen

- 1) Sininauha Oy, pisteet 100,00
- 2) Mehiläinen Oy, pisteet 99,065
- 3) Eedi Asumispalvelut Oy, pisteet 87,325
- 4) Luona Oy, pisteet 53,333
- 5) Debora Oy, pisteet 29,681

Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi valitaan osa-alueeseen 3. Sininauha Oy ja Mehiläinen Oy

Osa-alue 5. Laitosvieroitushoito Espoo ja Kauniainen:
Saatiin vain yksi tarjous, joten vertailua ei voitu suorittaa.

Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi valitaan osa-alueeseen 5. A-Klinikka Oy.

Osa-alue 7. Kuntouttava laitoshoido Espoo ja Kauniainen:

- 1) Abnoy Oy, pisteet 100,00
  - 2) Suvera Oy, pisteet 97,366
  - 3) Sanaskoti Oy, pisteet 93,640
  - 4) Kalliola Oy, pisteet 87,444
  - 5) A-Klinikka Oy, pisteet 85,325
  - 6) Mikkeli-yhteisö VAK ry, pisteet 80,423
-

Sosiaali- ja terveystoimialue

§ 51

04.09.2018

Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi valitaan osa-alueeseen 7. Abnoy Oy, Suvera Oy, Sanaskoti Oy, Kalliola Oy, A-Klinikka Oy ja Mikkeli-yhteisö VAK ry

Espoon hankintakeskus on tutkinut valittujen Palveluntuottajien ajantasaiset todistukset ja selvitykset sen varmistamiseksi, ettei tarjoajaa rasita pakollinen tai harkinnanvarainen poissulkemisperuste, ja että tarjoaja täyttää asetetut soveltuvuusvaatimukset. Tarjoajia ei rasita poissulkemisperuste ja ne täyttävät asetetut soveltuvuusvaatimukset.

Valituista Palveluntuottajista osa on ilmoittanut käyttävänsä palveluntuottamiseen alihankkijoita seuraavasti:

A-Klinikka Oy: Uudenmaan sairaalapesula, Palmia Oy ja Securitas Oy, Bodymind Oy Kuntoutuspalvelut, AVARN Security, Arkea Oy, Lännen tekstiilihuolto, Selco Oy.

Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy: Lassila&Tikanoja Oy, Securitas Oy ja A-Klinikka Oy.

Suvera Oy käyttää alihankintaa hankinnan osa-alueella 7. siivous-, vartiointi- ja ateriapalveluiden tuottamiseen. Sininauha Oy käyttää alihankintaa hankinnan osa-alueilla 1. ja 3. laboratorio- ja vartiointipalveluiden, sekä tarvittaessa lääkäri-, siivous- ja kiinteistöpalveluiden tuottamiseen.

Liite: Vertailutaulukko

Sosiaali- ja terveystoimialuejohtaja:

Valiokunta päättää selostusosassa mainituin perusteluin:

1. Valita Osa-alueen 1. ”Opioidikorvaushoito Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Perusturvakuntayhtymä Karviainen” Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi A-Klinikka Oy:n, Sininauha Oy:n, Addiktum Oy:n ja Helsingin Diakonissalaitoksen Hoiva Oy:n

2. Valita Osa-alueen 3. ”Kotiin tuotettava avohoito ja kotona tapahtuva vieroitushoito Espoo ja Kauniainen” Kauniaisten kaupungin palveluntuottajiksi Sininauha Oy:n ja Mehiläinen Oy:n

3. Valita osa-alueen 5. ”Laitosvieroitushoito Espoo ja Kauniainen” Kauniaisten kaupungin palveluntuottajaksi A-Klinikka Oy:n

4. Valita osa-alueen 7. ”Kuntouttava laitoshoido Espoo ja Kauniainen” Kauniaisten kaupungin palveluntuottajaksi Abnoy Oy:n, Suvera Oy:n, Sanaskoti Oy:n, Kalliola Oy, A-Klinikka Oy:n ja Mikkeli-yhteisö VAK ry:n

Sopimus astuu voimaan osa-alueiden 1., 3. ja 5. osalta silloin kun se on allekirjoitettu. Osa-alueen 7. osalta sopimus astuu voimaan 1.1.2019. Sopimus on toistaiseksi voimassa oleva.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

§ 51

04.09.2018

Kauniaisten kaupunki ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin sopimuskauden aikana.

Hankintasopimus ei synny tällä hankintapäätöksellä, vaan vasta myöhemmin tehtävän kirjallisen sopimuksen allekirjoittamisella. Hankintapäätös voidaan panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Päätöksenteossa on sovellettu hankintalakia.

Päätös:

Valiokunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 52

04.09.2018

Salassa pidettävä asia

SOTEV 04.09.2018 § 52

Sosiaali- ja terveystieteiden
valiokunta

§ 53

04.09.2018

Salassa pidettävä asia

SOTEV 04.09.2018 § 53

MUUTOKSENHAKUOHJEET

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Kauniaisten kaupungin kirjaamosta (katso yhteystiedot oikaisuvaatimusohjeen alla).

Muutoksenhakukiellot ja kieltojen perusteet

Kuntalain 136 §:n (410/2015) mukaan seuraavista päätöksistä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 46, 47, 48, 49, 50, 54

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja lakiviittaukset:

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi kuntalain 134 §:n 1 mom. (410/2015) mukaan tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Työsopimussuhteeseen ottamisesta tai päättämisestä voidaan kuitenkin tehdä oikaisuvaatimus vain jos perusteina ovat, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, ja yhteystiedot:

Sosiaali- ja terveysvaliokunta	Sähköposti:	kirjaamo@kauniainen.fi
Kauniaisten kaupunki	Puh.	09 50561
Kirjaamo	Faksi:	09 5056 535
Kauniaistentie 10	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–15.45
PL 52, 02701 KAUNIAINEN		

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja muoto

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava 1) päätös, johon haetaan oikaisua, 2) se, millaista oikaisua vaaditaan ja 3) millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitusosoitus

Alla mainittuihin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Muun lain nojalla tehdyn oikaisuvaatimuksen tai valituksen osalta muutoksenhakuoikeus määräytyy sen lain mukaan.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Tuomioistuimet-talo	Puh.	029 56 42000
Kirjaamo	Faksi:	029 56 42079
Radanrakentajantie 5	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15
00520 HELSINKI		

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kunnallisvalitus, pykälät:	Valitusaika	30	päivää
Hallintovalitus, pykälät: 53 (katso erillinen muutoksenhakuohje)	Valitusaika	30	päivää

Muu valitusviranomainen (katso erillinen muutoksenhakuohje)

Markkinaoikeus pykälät: 51	Valitusaika	14	päivää
-----------------------------------	-------------	----	--------

Kunnallisvalitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kunnallisvalituksen sisältö ja muoto

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava

- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot,
- päätös, johon haetaan muutosta,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös saadaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta ja postiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun (1.1.2016: 250 euroa).